

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH DLA MIASTA KONINA NA 2013 ROK

"... profilaktyka to proces, który wspiera człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu ..." Z.B. Gaś

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tego zjawiska oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa. Alarmujące dane na temat wzrostu spożycia alkoholu wśród młodzieży i znacznego obniżenia wieku inicjacji alkoholowej, poszerzenie problematyki związanej z alkoholizmem o zagadnienie przemocy w rodzinie, chorób wywołanych alkoholem, szkód powodowanych przez pijaną młodzież, a także ogólne przyzwolenie społeczne na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi i nie tylko powoduje, że coraz więcej miejsca w edukacji społeczeństwa powinna zajmować z jednej strony profilaktyka alkoholowa, z drugiej zaś pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom. Zgodnie z *Raportem o stanie zdrowia na świecie*, Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 różnych rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem. Corocznie, z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio pićm alkoholu. Populacja osób pijących ryzykownie i szkodliwie szacowana jest w Polsce na 2,5 miliona nawet do 4 milionów. Według wytycznych WHO *"alkohol jest specyficznym, odmiennym od innych produktów towarem i nie może być traktowany tak samo jak inne dobra z uwagi na szkody związane z jego używaniem"*.

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które diagnozuje się w oparciu o Międzynarodową Klasyfikację Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów. Rozmiary szkód powodowanych przez alkohol mogą być zmniejszone poprzez skuteczną politykę wobec niego i problemów z nim związanych.

Samorząd gminny jest właściwym organem do kreowania lokalnej polityki wobec alkoholu w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, która nakłada na gminy obowiązek tworzenia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, corocznie uchwalanych przez rady gmin.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Konina na 2013 r. wpisuje się w podstawowe założenia polityki państwa wobec alkoholu oraz Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 -

2015, jest też integralną częścią oraz uszczegółowieniem lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Na terenie naszego miasta funkcjonuje wiele podmiotów, które zgodnie z założeniami statutowymi podejmują działania z zakresu profilaktyki, edukacji i terapii uzależnień. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Konina na 2013r. zakłada wykorzystanie wiedzy i doświadczenia tych podmiotów poprzez ich uczestnictwo w realizacji Programu.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE MIASTA KONINA

1. Charakterystyka miasta Konina

Miasto Konin liczy 76963 mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży (w przedziale wiekowym 0 - 18 lat) - 13789 osób.

2. Dystrybucja alkoholu

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przekazuje gminie uprawnienia do ustalania liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz ich usytuowania na terenie gminy.

- a) Ilość wydanych zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, stan na dzień 30.09.2012 r.:
  - 254 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu w tym piwo, z tego 180 w detalu i 74 w gastronomii,
  - 176 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa), z tego 141 w detalu i 35 w gastronomii,
  - 178 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu z tego 143 w detalu i 35 w gastronomii,
- b) Na terenie Konina funkcjonuje 308 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:
  - 208 w detalu,
  - 100 w gastronomii.

3. Alkoholizm, bezdomność

Termin „alkoholizm” odnosi się do choroby zwanej także zespołem uzależnienia od alkoholu. Osiowym objawem uzależnienia jest utrata /upośledzenie/ kontroli nad ilością i częstotliwością wypijanego alkoholu. Osoba uzależniona od alkoholu doznaje szkód we wszystkich obszarach funkcjonowania: zdrowotnym, społecznym, rodzinnym, ekonomicznym i każdym innym. Problemy alkoholowe występują na różnych poziomach zaawansowania, od łagodnych do takich, które zagrażają życiu. Można zatrzymać rozwój uzależnienia i zminimalizować jego skutki, jeżeli osoba uzależniona podejmie systematyczną terapię. Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych. Obejmują one swoim zasięgiem także członków rodzin, osoby żyjące w najbliższym otoczeniu alkoholika. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków

rodziny burzy funkcjonowanie całego systemu rodzinnego oraz rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym istotne jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny.

Wśród różnorodnych systemów społecznego oparcia szczególną rolę odgrywają grupy samopomocowe. Grupy te stanowią ogromną, często niedocenioną pomoc w oddziaływaniach prozdrowotnych. Obok stowarzyszeń i innych organizacji, skutecznie wspierają i uzupełniają działania zakładów opieki zdrowotnej, a w wielu przypadkach wręcz je wyręczają, przejmując długoterminową opiekę i zapewniając psychologiczne wsparcie ich podopiecznym. Na terenie miasta Konina prężnie działają następujące grupy samopomocowe tj.: wspólnota Anonimowych Alkoholików, Kluby Abstynenta oraz Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa”.

Szkody, których w wyniku picia doznaje osoba uzależniona dotyczą wszystkich sfer jej funkcjonowania.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna. Czas potrzebny do przeprowadzenia skutecznej terapii określa się na okres 12 do 24 miesięcy. Podstawowymi celami terapii jest:

- uzyskanie trwałej abstynencji,
- poprawa zdrowia psychicznego,
- nabycie umiejętności zapobiegania nawrotom picia,
- nabycie umiejętności rozwiązywania problemów emocjonalnych,
- zwiększenie szansy na rozwój osobisty osoby uzależnionej.

Konin dysponuje sześcioma placówkami terapii uzależnień, jedną stacjonarną i pięcioma ambulatoryjnymi.

W Oddziale Leczenia Uzależnień Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego przy ul. Wyszyńskiego 1, w 2011 roku leczyło się 79 mieszkańców Konina uzależnionych od alkoholu.

W Poradni Leczenia Uzależnień Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego przy ul. Wyszyńskiego 1 w 2011 r. leczyło się 250 mieszkańców Konina z rozpoznaniem „zespół zależności alkoholowej”. Poradnia jest czynna w godzinach dogodnych również dla osób pracujących /trzy razy w tygodniu do godziny 20:00, dwa razy w tygodniu do godziny 18:00/. Oferta Oddziału: siedmiodniowy program podstawowej psychoterapii uzależnienia. Przy Oddziale funkcjonuje Klub Pacjenta, którego formuła jest otwarta tzn. w sobotnich spotkaniach mogą brać udział zarówno byli pacjenci Oddziału, jak i inni zdrowiejący alkoholicy.

Oferta Poradni: podstawowy i zaawansowany program psychoterapii uzależnienia.

Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień oraz Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych przy ul. Wojska Polskiego 33 jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 8: 00 do 20:00. Osoby uzależnione mogą odbyć podstawowy program terapii w systemie ambulatoryjnym lub w **Oddziale Dziennym**.

Poradnie oferują też zaawansowany etap psychoterapii uzależnienia. Z tej oferty korzystają zarówno pacjenci poradni, jak i ci, którzy odbyli podstawowy program terapii w placówkach stacjonarnych.

W roku 2011 z powodu uzależnienia od alkoholu w placówce przy ul. Wojska Polskiego leczyło się 665 osób.

Poradnia Terapii Uzależnień przy ul. Chopina 23 a, oferuje pełen program terapii uzależnienia i jest czynna w godzinach od 8:00 do 20:00. W 2011 roku w tej placówce leczyło się 312 osób uzależnionych od alkoholu.

Od stycznia 2012 roku działa w Koninie kolejna poradnia leczenia uzależnień przy ul. Powstańców Styczniowych 2.

W stosunku do roku 2010 o około 100 osób wzrosła liczba mieszkańców Konina leczących się z powodu uzależnienia od alkoholu, nie musi to jednak oznaczać, że wzrasta liczba uzależnionych, ważną i pozytywną przyczyną może być wzrost świadomości społecznej, że korzystając z profesjonalnej pomocy można skutecznie zatrzymać rozwój uzależnienia. Trzeba zaznaczyć, że ten sam pacjent może w ciągu jednego roku trafić do dwóch czy nawet trzech poradni – alkoholik, który złamał abstynencję w trakcie terapii często wstydzi się wrócić na leczenie do tej samej placówki.

Leczenie odwykowe w Polsce jest z zasady dobrowolne, jednak zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości **Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** może inicjować procedurę sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego.

Procedura ta ma zastosowanie zwłaszcza wobec osób, które:

- powodują rozkład życia rodzinnego,
- demoralizują małoletnich,
- systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny.

W ostatnich latach do Komisji przy Urzędzie Miejskim w Koninie wpłynęła niżej wymieniona liczba wniosków:

	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok
Liczba wniosków ogółem	105	146	183	315	296	291	301
W tym skierowanych do Sądu Rejonowego	4	24	10	10	15	8	12

Zespół interwencyjno – motywujący Komisji przede wszystkim motywuje do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego, a następnie monitoruje przebieg terapii /osoba uzależniona dostarcza zaświadczenie o leczeniu lub Komisja kontaktuje się z rodziną/. Wnioski do sądu kieruje się wówczas, gdy nie udaje się zmotywować osoby uzależnionej do dobrowolnego leczenia się lub gdy nie zgłasza się ona na posiedzenia Komisji. Istotną częścią pracy Komisji są rozmowy z rodzinami osób nadużywających alkoholu, służy to nie tylko zebraniu informacji, ale też motywowaniu do terapii własnej, ponieważ konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być tzw. współuzależnienie. Jest to szkodliwy sposób przystosowania się, który utrudnia optymalne funkcjonowanie i znacząco ogranicza umiejętność realistycznej oceny sytuacji i tym samym możliwości rozwiązywania problemów, zarówno osobistych, jak i całej rodziny. Mimo, iż współuzależnienie nie zostało wpisane przez Światową Organizację Zdrowia do Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów, wielu specjalistów zajmujących się terapią problemów alkoholowych jest zgodnych, że można wyróżnić szereg ściśle określonych objawów, które pozwalają na rozpoznanie u osoby badanej zespołu zaburzeń, określanego mianem współuzależnienia.

Procedurę sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego inicjuje również Prokuratura Rejonowa.

W działalność promującą postawy abstynenckie i trzeźwość na terenie Konina angażują się księża katolicy oraz przedstawiciele innych kościołów i związków wyznaniowych. Wiele grup AA otrzymuje lokal i wsparcie dla swoich działań ze strony kościołów. Od września 2010 r. w parafii św. Wojciecha, w ostatni piątek miesiąca, odbywają się konferencje z mszą dla osób uzależnionych i ich bliskich – w czasie mszy tzw. świadectwo daje i później prowadzi konferencję osoba znana publicznie, będąca jednocześnie członkiem wspólnoty AA.

Konsekwencją uzależnienia od alkoholu bardzo często jest bezdomność. Polski Czerwony Krzyż, na zlecenie Miasta Konin, prowadzi schronisko i noclegownię dla bezdomnych. 61 osób bezdomnych może skorzystać z usług placówki /w czasie zimy liczba miejsc może być zwiększona do 71/. Na terenie noclegowni i schroniska obowiązuje bezwzględny zakaz spożywania alkoholu, osoby nietrzeźwe nie mogą skorzystać z tej formy pomocy. Osoby pijące na terenie schroniska są z niego wydalane. Mogą być przyjęte ponownie dopiero po odbyciu terapii uzależnienia. W ten sposób znacząca liczba bezdomnych, uzależnionych od alkoholu została zmotywowana do podjęcia leczenia i abstynencji.

Schronisko udziela również doraźnej pomocy osobom bezdomnym, nieprzebywającym na jego terenie w formie możliwości skorzystania z kąpieli, żywności, odzieży, środków czystości i opatrunkowych, czasem leków.

Używanie alkoholu w Polsce, podobnie jak we wszystkich krajach europejskich, związane jest z przestępczością o czym świadczą policyjne statystyki.

W 2011 roku funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Koninie ujawnili 2335 przypadków spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych / w 2010 roku – 1633 przypadki/. Nałożono 2172 mandaty karne, skierowano 12 wniosków do sądu oraz zastosowano 151 pouczeń wobec osób spożywających napoje alkoholowe w miejscach publicznych.

4. Przemoc domowa i inne zaburzenia życia rodzinnego

Alkoholizm w rodzinie to choroba wszystkich jej członków. Rodzina to swego rodzaju system, gdy szwankuje jedno z jego ogniw ma to wpływ na pozostałe. Wśród uzależnionych od alkoholu przeważają mężczyźni, jednak coraz częściej, pod wpływem licznych stresów i frustracji ale też powszechnych wzorców zachowań, obyczajów i z innych powodów - do kieliszka zagląдают kobiety i młodzież. Niestety i kobiety i ludzie bardzo młodzi należą do tej grupy, która jest bardziej podatna na ryzyko uzależnienia od alkoholu. Nadużywanie alkoholu przez jednego z domowników wywołuje u pozostałych członków rodziny strach, lęk, gniew, smutek, napięcie, wstyd, upokorzenie. Strach i lęk wynikają nie tylko z konkretnych i powtarzających się zagrożeń, ale wiążą się też z rozpadem systemu więzi i oparcia, który powinien istnieć w domu rodzinnym i dawać członkom rodziny poczucie bezpieczeństwa. Skutkiem nadużywania alkoholu jest często stosowanie przemocy wobec domowników – przemoc domowa. Zgodnie z definicją przemoc w rodzinie to celowe i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi lub członkom własnej rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, wywołujące cierpienie i szkody. W myśl art. 207 § 1 kodeksu karnego przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Ilość osób żyjących w Polsce w rodzinach z problemem alkoholowym będących dziećmi, małżonkami lub najbliższymi krewnymi ludzi uzależnionych, można oszacować na około 3 do 4 milionów osób. Badania żon /partnerek/ alkoholików wykazują, że blisko 80% z nich oraz ich dzieci doświadcza przemocy ze strony swojego męża lub partnera. Najwięcej przestępstw w rodzinie dokonywanych jest pod wpływem alkoholu, który może wzbudzać agresję lub przemoc. Badania wykazują, że zjawisko przemocy domowej nieustannie się nasila. Być może znaczenie ma też wzrastająca świadomość społeczna, że przemoc psychiczna to także przemoc /często zostawiająca cięższe i trwalsze ślady w psychice ofiary niż przemoc fizyczna/. Zarówno naukowcy, jak i inne osoby zajmujące się tą problematyką dawno już stwierdzili istnienie dwukierunkowego związku między alkoholem i przemocą.

Według danych szacunkowych w Polsce żyje około 2 mln dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym, z tego 500 tys. znajduje się w dramatycznej sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu. Doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami domowymi. Życie z alkoholikiem wiąże się ze stanem permanentnego napięcia i przeciążenia emocjonalnego. Zaburzenia życia rodzinnego wynikające z choroby alkoholowej sprawiają, że dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc bliskich, żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego. Powoduje to określone zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Mogą one prowadzić do trwałych zmian w psychice człowieka i bez profesjonalnej pomocy bardzo utrudniać funkcjonowanie.

Terapię współuzależnienia oferują wszystkie konińskie poradnie uzależnień. W Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnień przy ul. Wojska Polskiego 33 w 2011 r. zarejestrowanych było 226 osób współuzależnionych, w poradni przy ul. Chopina 23 – 88 osób. Zdecydowana większość to kobiety, które korzystały z psychoterapii indywidualnej i grupowej.

W Koninie funkcjonuje grupa Al – Anon tj. samopomocowa grupa dla dorosłych członków rodzin osób uzależnionych. Osoby, u których na podłożu współuzależnienia bądź DDA / bycia dorosłym dzieckiem alkoholika/ rozwinęły się zaburzenia nerwicowe mogą korzystać z pomocy psychologicznej i psychiatrycznej w sześciu poradniach zdrowia psychicznego mieszczących się przy ul. Szpitalnej 45, przy ul. Wojska Polskiego 33, przy ul. Przemysłowej 2, przy ul. Spółdzielców 27, przy ul. Chopina 23 oraz przy ul. Powstańców Styczniowych 2.

Dla dobra społeczeństwa ważnym jest tworzenie sprawnie funkcjonującego lokalnego systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym. W Koninie system ten jest dobrze rozwinięty i przynosi oczekiwane efekty. W celu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych dzieci z tych rodzin obejmuje się opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego. Na terenie miasta działa 6 świetlic socjoterapeutycznych, w których dzieci korzystają z terapii pedagogicznej, indywidualnej i grupowej, są objęte zajęciami z profilaktyki uzależnień. Jest 9 świetlic środowiskowych z dożywianiem oraz 7 środowiskowych ognisk wychowawczych, gdzie dzieci mogą bezpiecznie i twórczo spędzać czas, otrzymują pomoc w nauce, posiłek, są objęte programami profilaktycznymi. Wszystkie placówki wsparcia dziennego prowadzone są na terenie miasta Konina przez organizacje pozarządowe. W 2012 roku na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówki te stają się placówkami wsparcia dziennego w rozumieniu tej ustawy. Ponadto na mocy tej ustawy do w/w placówek może kierować dzieci sąd.

W ramach programu przeciwdziałania przemocy, realizowanego na zlecenie Miasta Konin przez Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich, na terenie konińskich szkół prowadzone są również dwie grupy terapeutyczno – rozwojowe dla dzieci doświadczonych różnymi formami przemocy.

Przemoc domowa może być zarówno przyczyną, jak i skutkiem dysfunkcji w rodzinie. W związku z powyższym zapewnienie stałej, pełnej, kompleksowej i profesjonalnej oferty pomocy osobom doznającym przemocy domowej powinno być priorytetem dla gminy. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, nałożyła na samorząd lokalny zadanie w postaci „udzielenia członkom rodzin z problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą”. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziła wiele rozwiązań, które służą skuteczniejszej ochronie rodzin przed przemocą.

W Koninie ofiary przemocy /dorośli i dzieci/ mogą uzyskać wszechstronną pomoc zespołu interdyscyplinarnego w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie przy ul. Staszica 17.

Z pomocy w formie schronienia w 2011 r. korzystało 20 rodzin / w tym 22 dzieci/, 7 rodzin korzystało ze schronienia w ramach tzw. „gorącej interwencji”.

Poniższa tabela ilustruje liczbę porad specjalistycznych udzielonych w 2011 r. oraz dla porównania w latach 2005 – 2010

Porady	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok
Prawne	392	366	454	377	373	496	417
Pedagogiczne	299	387	390	427	315	221	386
Psychologiczne	343	481	450	307	397	446	503
Socjalne	59	222	270	560	767	494	912
Terapeuty uzależnień	193	254	429	414	555	550	639
Ogółem	1286	1710	1993	2085	2407	2207	2857

Sekcja Poradnictwa udziela również porad telefonicznych w ramach których funkcjonuje Telefon Zaufania i Niebieska Linia. Realizowany jest również program przeciwdziałania przemocy domowej wobec dzieci. Ofiary przemocy domowej korzystają z terapii indywidualnej i z zajęć w grupie psychoedukacyjnej /w 2011 roku 23 osoby odbyły cykl zajęć grupowych/. W Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w okresie od stycznia 2011 r. do sierpnia 2011 r. prowadzona była grupowa terapia współzależnienia w ramach której 25 kobiet odbyło terapię na poziomie podstawowym a 20 z nich ukończyło terapię na poziomie pogłębionym. Dla mieszkańców Sekcji prowadzono również „Trening asertywności”, w którym udział wzięło 8 osób. W 2011 r. w/w placówka realizowała projekt pod nazwą „Rodzina bez przemocy”. Projektem objęto 26 rodzin z terenu miasta Konina, w jego ramach realizowano zajęcia psychoedukacyjne dla osób współzależniących oraz zajęcia dla osób doświadczających przemocy domowej. Osoby objęte projektem mogły skorzystać z indywidualnych spotkań z terapeutą i psychologiem.

W 2011 roku z oferty Klubu Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie skorzystało ogółem 200 osób, w tym 9 osób uzależnionych od alkoholu.

Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich realizując zadanie „Zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie „Bezpieczeństwo w rodzinie” i „Dzieciństwo bez

przemocy” w ramach Niebieskich Kart” w 2011 r. udzieliło różnego rodzaju pomocy /poradnictwo, wsparcie/ 952 osobom w tym 52 dzieciom i młodzieży. Prowadzono zajęcia terapeutyczno – rozwojowe dla 40 dzieci i młodzieży doświadczonych różnymi formami przemocy w rodzinie, dwie grupy wsparcia dla 42 osób – ofiar przemocy domowej oraz zajęcia korekcyjno – edukacyjne dla 12 sprawców przemocy. Wszystkie te działania są kontynuowane w 2012 r. Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich współpracuje, poza policją, z Sądem Rejonowym, kuratorami, prokuraturą, pracownikami socjalnymi.

Poniższe zestawienia szczegółowo ilustrują zakres pomocy udzielanej przez Centrum Interwencji Kryzysowej Towarzystwa Inicjatyw Obywatelskich:

Poradnictwo

Poradnictwo udzielane osobom dorosłym i młodzieży	Liczba porad							
	rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok
prawne		298	362	394	418	420	298	424
psychologiczne		301	263	274	174	118	77	78
pedagogiczne		231	245	226	180	193	105	117
socjalne		201	212	238	164	185	180	165
telefon zaufania		252	249	227	183	122	165	168
Ogółem		1283	1331	1359	1119	1038	871	952
		w tym 294 dzieci i młodzieży	w tym 246 dzieci i młodzieży	w tym 240 dzieci i młodzieży	w tym 193 dzieci i młodzieży	w tym 68 dzieci i młodzieży	w tym 46 dzieci i młodzieży	W tym 52 dzieci i młodzieży

Grupy wsparcia dla osób doświadczonych przemocą

Rodzaj grupy	Liczba uczestników						
	2005 rok (liczba osób)	2006 rok (liczba osób/grup)	2007 rok (liczba osób/grup)	2008 rok (liczba osób/grup)	2009 rok (liczba osób/grup)	2010 rok (liczba osób/grup)	2011 rok (liczba osób/grup)
Grupa terapeutyczno – rozwojowa dla dzieci i młodzieży	23	25	31 II grupy	31 II grupy	31 II grupy	33 II grupy	40 II grupy
Grupa wsparcia dla kobiet /rozwoju świadomości i leczenia traumy/	-	24 I grupa	40 II grupy	41 II grupy	41 II grupy	42 II grupy	42 II grupy
Grupa korekcyjno – edukacyjna dla sprawców przemocy	-	7	10	11	11	11	12

Prawnik Towarzystwa uczestniczył w pracach Zespołu Wczesnej Interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie utworzonego przez Komendę Miejską Policji. Celem działania Zespołu jest szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zahamowania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przerwanie izolacji rodziny, informowanie ofiar przemocy o możliwościach uzyskania wsparcia oraz motywowanie ich do tych działań. Poza pracownikiem Towarzystwa w skład Zespołu wchodzi: dzielnicowy, pracownik socjalny, kuratorzy sądowi.

Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich prowadzi Ośrodek Mediacyjny zarejestrowany w 2011 roku w Sądzie Okręgowym w Koninie, którego celem jest polubowne rozwiązywanie sporów m. in. z zakresu spraw rodzinnych, cywilnych oraz prawa pracy. Zespół mediatorów stanowią: prawnicy, psychologzy, pedagodzy.

W 2011 roku we wnioskach o leczenie odwykowe kierowanych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych /301 wniosków wobec 217 osób/ najczęściej znajdowała się informacja o agresywnych zachowaniach osób nadużywających alkoholu.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2011 r. objął pomocą rzeczową i finansową 450 rodzin z problemem alkoholizmu i nadużywania alkoholu. Alkoholicy, którzy nie utrzymywali abstynencji /130 osób/ otrzymali pomoc w formie niepieniężnej /bony towarowe/. Pomoc finansowa to: zasiłki celowe, okresowe i stałe. Pomoc rzeczowa to: obiady dla dzieci w szkołach i przedszkolach, posiłki w stołówce MOPR. Pracownicy socjalni pracują z użyciem narzędzia, jakim jest kontrakt socjalny, ma on motywować osoby i rodziny do współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej. Osoby uzależnione od alkoholu są zobowiązane do podjęcia leczenia odwykowego - jeśli nie realizują tego zobowiązania, może to dać podstawę do odmowy bądź ograniczenia udzielanych im świadczeń.

5. Klienci Izby Wytrzeźwień

	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok
Nieletni	36	47 /w tym 45 chłopców i 2 dziewcząt/	48 /w tym 48 chłopców i 0 dziewcząt/	34 /w tym 33 chłopców i 1 dziewczyn a/	39 /w tym 36 chłopców i 3 dziewcząt/	25 /w tym 24 chłopców i 1 dziewczyzna /	28 /w tym 24 chłopców i 4 dziewczynk i/
Kobiety	117	133	194	148	149	150	168
Mężczyźni	2936	3263	3100	3241	3130	2819	2904
OGÓŁEM	3053	3396	3294	3389	3279	2969	3100

Najczęstsze przyczyny zatrzymań do wytrzeźwienia w 2011 roku to:

- awantury domowe – 36,06 %
- leżący w miejscu publicznym – 41,23 %

Konińska Izba Wytrzeźwień przyjmuje też osoby z sąsiednich miast i gmin, dodać więc należy, że w 2011 roku 65,90% nietrzeźwych to osoby doprowadzone z Konina.

Pracownicy Izby podejmują również działania edukacyjne i motywujące osoby nadużywające alkoholu do leczenia odwykowego. W przypadku osób, które wielokrotnie trafiają do placówki, kierowane są wnioski do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

Alkohol a młodzież

Wśród osób zagrożonych nałogiem wzrasta liczba dzieci, młodzieży i osób dorosłych w młodym wieku. W ostatnich latach obniżył się wiek inicjacji alkoholowej. Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest picie nastoletnich dziewcząt. Różne są przyczyny sięgania po alkohol przez nastolatków, warto wymienić choćby kilka:

- chęć pocucia się dorosłymi,
- dopasowanie się do pijącego otoczenia,
- poczucie się dobrze i bycie na luzie,
- ucieczka od problemów,
- wyrażenie swojej potrzeby buntu,
- doznanie przygody i ryzyka,
- zaspokojenie ciekawości,
- przełamanie nieśmiałości,
- chęć pocucia smaku alkoholu.

Coraz częstszym zjawiskiem, jakie obserwujemy na naszych ulicach są pijani młodzi ludzie. Aby ograniczyć to zjawisko powinniśmy, jako społeczeństwo uczyć młodych postaw i umiejętności służących trzeźwemu życiu, tworzyć warunki dla dzieci i młodzieży do spędzania wolnego czasu bez alkoholu. Niestety to dorośli często dają młodzieży następujący przekaz: „piwo to nie alkohol”, to także dorośli używając alkoholu przy różnych większych i mniejszych uroczystościach przekazują młodzieży (zwykle nieświadomie), że alkohol to bardzo atrakcyjna substancja

W 2011 roku policjanci Zespołu ds. Nieletnich i Patologii zorganizowali i uczestniczyli wspólnie z funkcjonariuszami pionu prewencji w działaniach prewencyjnych na terenie miasta Konina. Celem tych działań było kontrolowanie w godzinach wieczornych i nocnych osób nieletnich przebywających poza miejscem zamieszkania, ujawnianie nieletnich zakłócających porządek i spokój, będących po spożyciu alkoholu. Kontrolowano też miejsca sprzedaży i podawania alkoholu pod kątem ujawniania przypadków łamania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim. Ograniczenie fizycznej dostępności alkoholu jest jednym ze skuteczniejszych narzędzi ograniczania zakresu problemów alkoholowych. Stąd konieczność kontrolowania przestrzegania prawidłowości obrotu alkoholem.

W wyniku działań funkcjonariuszy ujawniono m.in. 28 osób nieletnich będących pod wpływem alkoholu, które umieszczono w Izbie Wytrzeźwień. Dla porównania w 2010 roku, w wyniku podobnych działań, ujawniono 18 nietrzeźwych nieletnich. W 2011 roku ujawniono 3 przypadki łamania zakazu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych osobom do 18 roku życia. Skierowano 3 wystąpienia o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu stwierdzenia sprzedaży osobom nieletnim.

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej w Polsce. Z międzynarodowych badań ESPAD (Europejskie Szkolne Badania na Temat Alkoholu i Narkotyków) przeprowadzonych ostatnio w Polsce w 2011 r. w klasach trzecich gimnazjalnych (wiek 15-16 lat) i drugich ponadgimnazjalnych (wiek 17-18 lat) wynika, że przynajmniej raz w ciągu swojego życia napoje alkoholowe piło 87,3 % uczniów z młodszej grupy i 95,2 % uczniów starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 57,6 % 15-16-latków i 80,4 % 17-18-latków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu

nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem chociaż raz upiło się 21,4 % młodszych uczniów i 32,3 % starszych uczniów. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 51,4 % uczniów młodszej grupy wiekowej i 29,7 % uczniów starszej grupy wiekowej. Porównanie wyników badania z 2011 roku z wynikami badań zrealizowanych w 2007 roku wykazało brak większych zmian. W poprzednim czteroleceniu (2003-2007) zaobserwowano tendencję do spadków wskaźników używania alkoholu przez młodzież, po stabilizacji w latach 1999-2003 i znaczącym wzroście w latach 1995-1999. W zakresie wskaźników picia alkoholu w latach 2005-2007 obserwowano proces zacierania się różnic między dziewczętami i chłopcami, który w ostatnim czteroleceniu uległ zahamowaniu. Mimo stabilizacji wskaźników rozpowszechnienie picia wśród nastolatków jest zbliżone do wskaźników obserwowanych wśród dorosłych.

Według ekspertów, picie alkoholu jest główną przyczyną zgonów i inwalidztwa osób w wieku 15 - 21 lat.

Warto zauważyć, że dane statystyczne z terenu miasta Konina nie różnią się w sposób istotny od statystyk krajowych. Należy, zatem uczynić wszystko, aby zapobiegać występowaniu i zmniejszać szkody, które występują w życiu młodych ludzi w związku z używaniem przez nich alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Wszystkie szkoły mają obowiązek uchwalania przez radę pedagogiczną szkolnego programu profilaktyki, spójnego z programem wychowawczym szkoły. Program ten opiniuje rada rodziców oraz samorząd uczniowski. W realizację programu włączyć powinna się, jak największa część kadry pedagogicznej, uczniów, rodziców, a będzie on wtedy przynosił najlepsze rezultaty.

Działania profilaktyczne muszą być wspierane przez ograniczenie dostępności alkoholu nieletnim.

Z danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w Polsce liczba osób uzależnionych od alkoholu stanowi około 2% populacji, zaś liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych to około 4% populacji, można zatem przyjąć, że mamy w Koninie około 1500 - 1600 osób uzależnionych od alkoholu i 3100 - 3200 dzieci żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym.

ROZDZIAŁ II

ZASOBY

Zasoby rzeczowe:

W realizacji zadań Programu Miasto Konin współpracuje z:

1. Organizacjami pozarządowymi oraz osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
2. Placówkami terapii uzależnień,
3. Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie,
5. Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym,
6. Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji,
7. Szkołami,
8. Komendą Miejską Policji,

9. Strażą Miejską,
10. Sądem Rejonowym,
11. Prokuraturą Rejonową,
12. Młodzieżowym Domem Kultury,
13. Konińskim Domem Kultury,
14. Izbą Wyrzeźwień lub jednostką pełniącą funkcję Izby,
15. Kościołami,
16. Ośrodkami doskonalenia nauczycieli,
17. Miejską Poradnią Psychologiczno– Pedagogiczną
18. Lokalnymi mediami.

Zasoby ludzkie:

Realizując zadania Programu Miasto Konin korzysta z wiedzy i zawodowego doświadczenia osób zajmujących się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy, zwłaszcza zaś:

1. pedagogów, psychologów i psychoprofilaktyków zatrudnionych w szkołach i w placówkach wsparcia dziennego,
2. specjalistów różnych dyscyplin zatrudnionych w placówkach poradnictwa rodzinnego i przeciwdziałania przemocy,
3. terapeutów uzależnień,
4. członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. pracowników pomocy społecznej,
6. członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy,
7. funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej,
8. sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
9. księży,
10. niepijących alkoholików, członków wspólnoty AA i stowarzyszenia abstynenckiego,
11. dziennikarzy.

ROZDZIAŁ III

Główne cele i zadania programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Główne cele programu:

1. Promocja zdrowego, wolnego od środków uzależniających stylu życia.
2. Zmniejszenie rozmiaru aktualnie istniejących problemów alkoholowych.
3. Zapobieganie powstawaniu nowych, niekorzystnych problemów społecznych wynikających z używania alkoholu, zwłaszcza przez dzieci i młodzież.
4. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już występującymi problemami.

Priorytetowe zadania programu:

1. Działania mające na celu promocję zdrowia i przedłużenie życia mieszkańców oraz zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z używaniem i nadużywaniem

środków odurzających / promowane będą zwłaszcza te programy profilaktyczne, które budują i rozwijają różnorodne umiejętności radzenia sobie z wymogami życia, w tym również programy przeciwdziałania agresji i przemocy/

2. Działania mające na celu wczesną identyfikację osób o najwyższym ryzyku wystąpienia problemów alkoholowych i przemocy /bycia sprawcą lub ofiarą/ oraz pomaganie im w redukcji tego ryzyka.
3. Działania zmierzające do zatrzymania postępu choroby u osób uzależnionych oraz umożliwienie tym osobom powrotu do normalnego funkcjonowania w społeczności.

ROZDZIAŁ IV

Główne kierunki działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

1. Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez:

- a) prowadzenie zajęć terapeutycznych i innych wspierających zdrowienie dla osób uzależnionych od alkoholu,
- b) prowadzenie zajęć terapeutycznych i innych wspierających rozwój osobisty osób współuzależnionych,
- c) prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy,
- d) prowadzenie grup korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy,
- e) prowadzenie poradnictwa interdyscyplinarnego dla ofiar przemocy i innych osób w kryzysie,
- f) udzielanie wsparcia ofiarom przemocy w ramach procedury " Niebieskich Kart"
- g) prowadzenie terapii dzieci z rodzin alkoholowych w świetlicach socjoterapeutycznych i grupach terapeutyczno - rozwojowych,
- h) dożywanie dzieci z rodzin alkoholowych i innych wymagających wsparcia w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i placówkach wsparcia dziennego.

2. Działania profilaktyczne realizowane poprzez:

- a) prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach,
- b) prowadzenie programów profilaktycznych w świetlicach socjoterapeutycznych, świetlicach środowiskowych i środowiskowych ogniskach wychowawczych oraz w innych jednostkach i organizacjach, które w ramach swej działalności statutowej służą dzieciom, młodzieży i rodzicom,
- c) organizowanie olimpiad, konkursów, itp. o tematyce związanej z przeciwdziałaniem uzależnieniom,
- d) organizowanie wypoczynku zimowego i letniego z programami profilaktycznymi dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych,
- e) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z oddziaływaniami profilaktycznymi,
- f) szkolenie profesjonalistów z zakresu profilaktyki i terapii,
- g) szkolenia rodziców,
- h) promowanie postaw prozdrowotnych, trzeźwości, wolności od środków uzależniających,
- i) współpracę z mediami,
- j) działania w kierunku trzeźwości kierowców.

- 3. Kontrola przestrzegania zasad obrotu i zakazu reklamy napojów alkoholowych.**
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:**
  - a) wspieranie działalności stowarzyszenia abstynenckiego i innych środowisk trzeźwościowych.
- 5. Wspieranie integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.**

ROZDZIAŁ V

Szczegółowe zadania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Środki finansowe na realizację zadań Programu określa Rada Miasta Konina w ramach uchwały w sprawie uchwalenia budżetu miasta Konina na 2013 rok.
2. Koordynacja realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy do zadań Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Koninie, który współpracuje z podmiotami realizującymi poszczególne zadania Programu.
3. W realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczy Pełnomocnik Prezydenta ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Program realizowany jest w oparciu o harmonogram zadań zatwierdzony zarządzeniem Prezydenta Miasta Konina.
5. Zadania realizowane w Programie będą podlegały monitorowaniu i ewaluacji programowej.
6. Członkom Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w jednym posiedzeniu komisji w wysokości 4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia bez wypłat z nagród z zysku w sektorze przedsiębiorstw za poprzedni kwartał.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/partnerzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin
1.	Kontynuowanie i rozwijanie programów profilaktycznych w szkołach, edukacja prozdrowotna, uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu, poszerzanie liczby odbiorców szkolnych programów profilaktycznych	Szkoły, służby publiczne Organizacje pozarządowe	- Liczba dzieci i młodzieży objęta programami. - Liczba rodziców uczestniczących w programach. - Liczba nauczycieli uczestniczących w programach	Cały rok
2.	Wspieranie w realizacji programów profilaktyczno - wychowawczych podejmowanych przez organizacje pozarządowe, oświatowe, społeczne, jednostki organizacyjne miasta	Organizacje pozarządowe, Szkoły, przedszkola Jednostki organizacyjne miasta	- Liczba dzieci i młodzieży objęta programami - Liczba rodziców uczestniczących w programach - Liczba realizatorów programów	Cały rok
3.	Wspieranie działań mających na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli i opiekunów	Ośrodki doskonalenia nauczycieli, szkoły, przedszkola Organizacje pozarządowe	-Liczba realizatorów programów -Liczba rodziców, nauczycieli, opiekunów uczestniczących w programach	Cały rok
4.	Wspieranie działań promujących bezpieczny i wolny od substancji psychoaktywnych sposób spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, rozwój zorganizowanych zajęć poza -lekcyjnych w świetlicach, szkołach oraz na osiedlach miast - jak najbliższe miejsca zamieszkania	Szkoły, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne miasta, kościół, związki wyznaniowe	- Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z zajęć. - Liczba placówek prowadzących zajęcia	Cały rok
5.	Organizowanie i współorganizowanie imprez integracyjnych połączonych z działaniami profilaktycznymi	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, szkoły, jednostki organizacyjne miasta	- Liczba imprez - Liczba osób objętych działaniami	Cały rok
6.	Finansowanie kampanii profilaktycznych, prowadzenie edukacji dotyczącej trzeźwości kierowców, informowanie społeczeństwa o dostępności usług terapeutycznych	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, organizacje pozarządowe, szkoły, służba zdrowia	- Liczba przeprowadzonych kampanii - Szacunkowa liczba odbiorców - Liczba zakupionych i wydanych materiałów edukacyjnych	Cały rok
7.	Wydawanie materiałów informacyjnych i profilaktycznych, finansowanie ogłoszeń prasowych	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Komenda Miejska Policji, organizacje pozarządowe	- Liczba wydanych materiałów informacyjnych - Liczba sfinansowanych ogłoszeń	Cały rok
8.	Wspieranie lokalnych mediów w zakresie ich działań dot. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, lokalne media	- Liczba audycji, artykułów prasowych	Cały rok
9.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci uczestniczących w programach profilaktycznych	Szkoły, organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	- Liczba programów - Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach - Liczba trenerów, realizatorów	Cały rok
10.	Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych	Organizacje pozarządowe	- Liczba dzieci objętych dożywianiem	Cały rok
11.	Dożywianie dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba dzieci objętych dożywianiem	Cały rok

12.	Wspieranie młodzieżowych liderów oraz środowisk zaangażowanych w promowanie zdrowego stylu życia i abstynencji	Młodzieżowy Dom Kultury, szkoły, organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe	- Liczba młodzieżowych liderów - Szacunkowa liczba osób objętych oddziaływaniami	Cały rok
13.	Dofinansowywanie i organizowanie szkoleń dla osób działających w obszarze profilaktyki	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba szkoleń - Liczba osób przeszkolonych	Cały rok
14.	Wspieranie wszelkich działań profilaktycznych dot. uzależnień i przeciwdziałania przemocy i agresji	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, wszystkie instytucje i organizacje pomocowe	- Liczba przedsięwzięć, - Liczba adresatów	Cały rok
15.	Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych	Urząd Miejski Podmioty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych	- Liczba szkoleń - Liczba osób objętych szkoleniami	Cały rok
16.	Monitorowanie skali problemów dotyczących uzależnień i przemocy	Urząd Miejski we współpracy ze wszystkimi organizacjami i instytucjami, Firma badawcza	- Liczba sondaży - Liczba placówek w których zebrano dane	Cały rok

2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźnik realizacji zadań	Termin
1.	Współpraca z placówkami terapii uzależnień. Zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych. Umożliwienie uzależnionym osobom niepełnosprawnym korzystania z terapii	Urząd Miejski Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Placówki odwykowe i terapii uzależnień	- Liczba uzależnionych korzystających z terapii - Liczba placówek - Liczba osób niepełnosprawnych, które odbyły terapię	Cały rok
2.	Dofinansowanie szkoleń dla pracowników lecznictwa odwykowego podnoszących kwalifikacje zawodowe	Urząd Miejski	- Liczba szkoleń - Liczba terapeutów korzystających z dofinansowania	Cały rok
3.	Doposażenie Oddziału Leczenia Uzależnień Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Koninie	Urząd Miejski Wojewódzki Szpital Zespołony	-Liczba zakupionego sprzętu	Cały rok
4.	Motywowanie do leczenia odwykowego klientów pomocy społecznej nadużywających alkoholu. Monitorowanie wyników leczenia przy pomocy kontraktów socjalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba osób zmotywowanych do leczenia odwykowego - Liczba osób uzależnionych, które wywiązały się z kontraktu socjalnego	Cały rok
5.	Zapewnienie warunków pracy Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zespołu interwencyjno – motywującego, oraz zespołu eksperckiego do oceny ofert w ramach Programu. Zorganizowanie szkolenia dla członków komisji, zakup materiałów, wyposażenia, literatury fachowej, materiałów edukacyjnych	Urząd Miejski	- Liczba szkoleń - Liczba osób uczestniczących w szkoleniach - Liczba zakupionych i przekazanych materiałów, literatury	Cały rok
6.	Przeprowadzanie rozmów motywujących do leczenia z osobami uzależnionymi i ich rodzinami	Zespół interwencyjno – motywujący Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa”	- Liczba posiedzeń zespołu interwencyjno – motywującego Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Liczba rozmów z osobami uzależnionymi - Liczba rozmów z rodzinami - Liczba osób zmotywowanych do leczenia /uzależnionych i członków rodzin/	Cały rok
7.	Inicjowanie działań zmierzających do poszerzenia oferty dla osób uzależnionych / przerywanie ciągu picia/	Urząd Miejski Izba Wyrzeźwien lub jednostka pełniąca funkcję Izby Placówki terapii	-Liczba podjętych działań	Cały rok

		uzależnień Wojewódzki Szpital Zespolony		
8.	Wspieranie działań edukacyjno – informacyjnych i motywujących do leczenia odwykowego wobec osób wielokrotnie przebywających w Izbie Wyrzeźwień lub jednostce pełniącej funkcję Izby lub zdradzających objawy uzależnienia	Przeszkoleni pracownicy Izby Wyrzeźwień lub jednostki pełniącej funkcję Izby Przedstawiciele wspólnoty AA, Urząd Miejski	- Liczba klientów Izby Wyrzeźwień lub jednostki pełniącej funkcję Izby objętych programem	Cały rok
9.	Pomoc i prowadzenie działań na rzecz osób bezdomnych z problemem alkoholowym, w tym wsparcie w wychodzeniu z bezdomności	Organizacje pozarządowe Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba bezdomnych skierowanych na leczenie odwykowe - Liczba bezdomnych korzystających ze schronienia - Liczba bezdomnych którzy się usamodzielnili	Cały rok
10.	Udzielanie wsparcia w utrzymaniu trzeźwości	Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa” Wspólnota AA Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Kościoły, Związki wyznaniowe , Młodzieżowy Dom Kultury	-Liczba osób korzystających z grup wsparcia - Liczba osób korzystających ze wsparcia w kryzysie - szacunkowa liczba osób uczestnicząca w mitingach AA - Liczba grup wsparcia i grup AA - Liczba osób korzystających z innego wsparcia.	Cały rok

3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Wskaźniki realizacji zadania	Termin
1.	Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Sąd Rejonowy Prokuratura Rejonowa	- Liczba wniosków o leczenie - Liczba spraw skierowanych do Sądu - Liczba osób zmotywowanych do leczenia	Cały rok
2.	Prowadzenie miejsc schronienia dla ofiar przemocy domowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba dorosłych i dzieci korzystających ze schronienia	Cały rok
3.	Prowadzenie grup wsparcia, grupy psychoedukacyjnej i zajęć terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	- Liczba grup wsparcia - Liczba grup terapeutycznych - Liczba osób objętych oddziaływaniami	Cały rok
4.	Realizacja programu przeciwdziałania przemocy domowej wobec dzieci	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba szkół i placówek, w których realizowany jest program - Liczba dzieci i młodzieży objętych programem	Cały rok
5.	Prowadzenie grup korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	- Liczba grup - Liczba sprawców przemocy objętych programem	Cały rok
6.	Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego ze sprawcami przemocy. Zapewnienie im miejsc czasowego pobytu.	Urząd Miejski Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Izba Wyrzeźwień lub jednostka pełniąca funkcję Izby	- Liczba lokali - Liczba sprawców przemocy korzystających z miejsc	Cały rok
7.	Zwiększanie skuteczności interwencji prawno – administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny powodowanych piciem alkoholu. Prowadzenie interdyscyplinarnego poradnictwa /także telefonicznego i internetowego/	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Komenda Miejska Policji Urząd Miejski Organizacje pozarządowe	- Liczba placówek poradnictwa rodzinnego - Liczba udzielonych porad - Liczba osób korzystających z pomocy	Cały rok

8.	Realizacja programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w świetlicach i grupach terapeutyczno - rozwojowych	Organizacje pozarządowe	- Liczba programów - Liczba dzieci i młodzieży objętych programami	Cały rok
9.	Prowadzenie psychoterapii dla rodzin osób uzależnionych	Poradnie uzależnień	- Liczba placówek - Liczba programów - Liczba osób korzystających z terapii	Cały rok
10.	Udzielanie wsparcia rodzinom alkoholików	Grupa samopomocowa Al-Anon Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa” i inne organizacje pozarządowe Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Urząd Miejski	- Liczba grup - Liczba osób korzystających ze wsparcia	Cały rok
11.	Dofinansowanie szkoleń dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Urząd Miejski Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- Liczba szkoleń - Liczba osób korzystających z dofinansowania	Cały rok
12.	Współpraca z Prokuraturą Rejonową, która również wdraża procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego, nadzoruje rodziny, w których występuje alkoholizm i przemoc	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Prokuratura Rejonowa	- Liczba rozmów z prokuratorami - Liczba wniosków o wszczęcie postępowania karnego	Cały rok

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji zadania	Termin
1.	Wspomaganie organizacji pomocowych i innych podmiotów realizujących zadania związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych	Organizacje pozarządowe Służby publiczne Urząd Miejski Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Komenda Miejska Policji Kościoły Związki wyznaniowe Media	- Ilość organizacji włączających się w rozwiązywanie problemów alkoholowych - Liczba podmiotów, którym udzielono dofinansowania	Cały rok
2.	Wspomaganie działalności organizacji młodzieżowych i sportowych oraz innych podmiotów promujących zdrowy styl życia i abstynencję	Szkoły, przedszkola Jednostki miejskie Organizacje pozarządowe Instytucje	- Liczba podmiotów współpracujących w realizacji zadań Programu - Liczba dzieci i młodzieży objętej działaniami	Cały rok
3.	Finansowanie/dofinansowanie placówek wsparcia dziennego realizujących zadania profilaktyczne	Organizacje pozarządowe Szkoły	- Liczba świetlic - Liczba dzieci i młodzieży korzystającej ze świetlic	Cały rok
4.	Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i przemocy	Organizacje pozarządowe Szkoły	- Liczba zorganizowanych kolonii, półkolonii, obozów - Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z wypoczynku	Cały rok
5.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci uczestniczących w programach	Organizacje pozarządowe Szkoły Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	- Liczba placówek - Liczba trenerów, instruktorów - Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w programach	Cały rok
6.	Prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych	Organizacje pozarządowe Szkoły	- Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z dożywiania	Cały rok
7.	Dofinansowanie programu dostarczania żywności do placówek wsparcia dziennego oraz do innych instytucji pomocowych	Organizacje pozarządowe Kościoły Związki wyznaniowe	- Liczba placówek korzystających z żywności - Ilość dostarczanej żywności	Cały rok
8.	Realizacja programu edukacyjno - motywującego z klientami Izby	Izba Wyrzeźwien lub jednostka pełniąca funkcję	- Liczba osób objętych programem	Cały rok

	Wytrzeźwień lub jednostki pełniące funkcję Izby	Izby		
9.	Dofinansowanie szkoleń dla osób działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	Instytucje, stowarzyszenia Osoby fizyczne	-Liczba szkoleń - Liczba przeszkolonych osób	Cały rok

5. Egzekwowanie przepisów ustawy o rynku alkoholowym.

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji zadań	Termin
1.	Przeprowadzanie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych	Komenda Miejska Policji Straż Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- Liczba przeprowadzonych kontroli - Liczba ujawnionych przypadków nieprzestrzegania zapisów ustawy - Liczba podjętych interwencji w celu usunięcia zagrożeń	Cały rok
2.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Komenda Miejska Policji Straż Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	- Liczba podjętych interwencji	Cały rok

6. Wspieranie integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin

L.p.	Zadanie	Realizatorzy/Partnerzy	Wskaźniki realizacji zadania	Termin
1.	Zwiększenie działań na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie - Klub Integracji Społecznej	- Liczba osób objętych oddziaływaniami - Liczba form oddziaływań - Liczba osób, które podjęły pracę	Cały rok